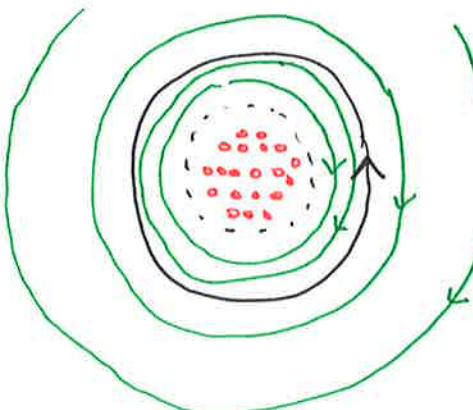

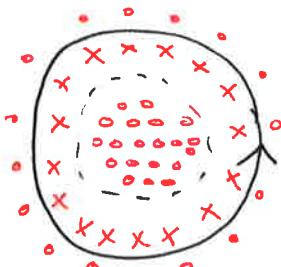

Mitä tapahtuu, jos virta solenoidissa kasvaa?

"Muuttuva magneetti-kenttä synnyttää pyörteisen sähkökentän"

- $\Rightarrow$ virta johdinsilmittassa muuttuu
- $\Rightarrow$ syntyy indusoitu magneettikenttä

Vastaavasti Maxwellin lisäys Amperen lakiin: (di virta synnyttää magneettikentän)

muuttuva sähkökenttä synnyttää magneettikentän

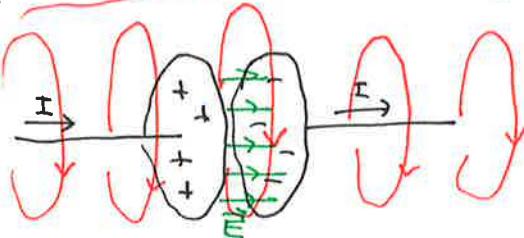
$$\oint \vec{B} \cdot d\vec{l} = \mu_0 I + \mu_0 \epsilon_0 \frac{d\phi_E}{dt}$$

Amperen laki Maxwellin lisäys

tai

$$\nabla \times \vec{B} = \mu_0 \vec{J} + \mu_0 \epsilon_0 \frac{d\vec{E}}{dt}$$

Sama $\vec{B}$ voidaan konsensatorilayojen välissä ei virta kuljevaan (mutta $\vec{E}$ muuttuu)

Kentän energia

Kirjassa phdettu sähkökentän energiatheys

$$U_E = \frac{1}{2} \epsilon_0 E^2$$

Oltava vastaava magneettikentän energiatheys (mitä?)

$$U_B = \frac{1}{2} \frac{B^2}{\mu_0}$$

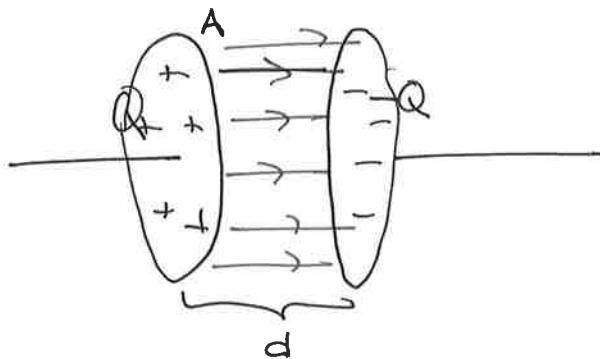
Sähkömagneettisen kentän energiatheys on

$$U = U_E + U_B = \frac{1}{2} \epsilon_0 E^2 + \frac{1}{2} \frac{B^2}{\mu_0},$$

jota ei riipu koordinaatiston valinnasta,

(E ja B ovat vain yhtä suuntaa koordinaatista vahdettessa mutta eivät vapaassa suhteessa)

Esim. kondensaattorin kentän energia

Jos kondensaattoriläyttyvät ruutut, on $|E| \approx$ vatio levijen välissä:

$$|E| = \frac{Q}{\epsilon_0 A} \quad \text{pintaaravuusheys} \frac{Q}{A}$$

$$= \frac{Q}{A\epsilon_0}; \quad \text{levijen välissä} \\ (\text{nolla ulkopuolella})$$

Magneettikentän statisessa tapauksessa $\vec{B} = 0$.

$$\Rightarrow U = U_E = \frac{1}{2} \epsilon_0 E^2 = \frac{1}{2} \epsilon_0 \cdot \left(\frac{Q}{A\epsilon_0} \right)^2 = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{A^2 \epsilon_0}.$$

↑
puolenergiathey = vatio levijen välissä, tilavuus = $A \cdot d$

$\Rightarrow$ konsoolenergia:

$$U = U \cdot A \cdot d = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{A^2 \epsilon_0} \cdot Ad = \frac{1}{2} \frac{Q^2 d}{A \epsilon_0} = \frac{1}{2} \frac{d}{A \epsilon_0} Q^2 = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C} \quad Q^2 = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C}$$

Statistisessa tapauksessa kentän energia voidaan tulkitta vain varauksen sähkömagneettisina potentiaalienergioina. Mutta dynaamisissa tapausta varten (erityisesti sähkömagneettisten kentien tapauksessa) on hyödyllistä ajatella, että energia on kentässä itseessään.

C , kondensaattorin kapasitiitti